

UNIVERSITETET I OSLO ØKONOMISK INSTITUTT

Øvelsesoppgave i: ECON1310

Dato for utlevering: Tirsdag 27.09.2011

Dato for innlevering: Onsdag 12.10.2011

Innleveringssted: Ved siden av SV-info-senter mellom kl. 10.00 og 12.00

Øvrig informasjon:

- Denne øvelsesoppgaven er **obligatorisk**. Kandidater som har fått den obligatoriske øvelsesoppgaven godkjent i et tidligere semester skal **ikke** levere på nytt. Dette gjelder også i tilfeller der kandidaten ikke har bestått eksamen.
- Denne oppgaven vil **IKKE** bli gitt en tellende karakter. En evt. karakter er kun veiledende
- Du må benytte en ferdig trykket forside som du finner på emnets semesterside.
- **Det skal leveres individuelle besvarelser. Det er tillatt å samarbeide, men identiske besvarelser (direkte avskrift) vil ikke bli godkjent!**
- Sammen med besvarelsen skal du levere et erklæringskjema som du finner på emnets semesterside. **Besvarelser uten erklæringskjema vil ikke bli rettet!**
- **NB!** Du finner informasjon om innleveringsoppgaver og kildebruk på <http://www.sv.uio.no/studier/ressurser/kildebruk/index.html>. Du finner informasjon om konsekvenser ved fusk på <http://www.uio.no/studier/admin/eksamen/fusk/>
- Det er viktig at øvelsesoppgaven blir levert innen fristen (se over). Oppgaver levert etter fristen vil **ikke bli rettet**.*)
- Alle øvelsesoppgaver må leveres på innleveringsstedet som er angitt over. Du må ikke levere øvelsesoppgaven direkte til emnelæreren eller ved e-post.
- Dersom øvelsesoppgaven ikke blir godkjent, vil du få en ny mulighet ved at du får en ny oppgave som skal leveres med en svært kort frist. (Merk: Å levere "blankt" gir ikke rett til nytt forsøk.) Dersom heller ikke dette forsøket lykkes, vil du ikke få anledning til å avlegge eksamen i dette emnet. Du vil da bli trukket fra eksamen, slik at det ikke vil bli et tellende forsøk.

*) Dersom en student mener at han eller hun har en god grunn for ikke å levere oppgaven innen fristen (for eksempel pga. sykdom) bør han/hun søke instituttet om utsettelse. Normalt vil utsettelse kun bli innvilget dersom det er en dokumentert grunn (for eksempel legeerklæring).

OBLIGATORISK OPPGAVE ECON1310

Ved sensuren tillegges oppgave 1 vekt 0,3, oppgave 2 vekt 0,4, og oppgave 3 vekt 0,3.

Oppgave 1

Forklar kort hva som er forskjellen på

- Handelsbalansen og den offentlige budsjettbalansen
- Konsum og realinvestering
- Bruttonasjonalprodukt og disponibel inntekt for landet
- Reallønn og nominell lønn
- Realrente og nominell rente
- Nominell valutakurs og realvalutakurs
- Sparing og investering

Oppgave 2

Veiledning

I denne oppgaven skal du forklare de økonomiske mekanismene i hver deloppgave, men det er ikke ment at du skal bruke tid på å forklare modellen utover det som blir spurt om i oppgaven.

Oppgave:

Ta utgangspunkt i modellen

- $Y = C + I + G + X - Q,$
- $C = c_0 + c(Y - T), \quad c_0 > 0, 0 < c < 1,$
- $T = t_0 + tY, \quad 0 < t < 1$
- $Q = aY \quad 0 < a < 1$

der Y er bruttonasjonalproduktet (BNP), C er privat konsum, I er private realinvesteringer, G er offentlig kjøp av varer og tjenester (som kan deles i offentlig konsum C_{off} og offentlige realinvesteringer I_{off} , slik at $G = C_{\text{off}} + I_{\text{off}}$), X er eksporten, Q er importen, T er nettoskatter (skatter og avgifter minus trygder og andre overføringer), t er "skattesatsen", t_0 er skatter som er uavhengige av BNP. c_0 , c og a er parametre som beskriver hvordan økonomien virker. Vi antar at disse parametrene har kjente verdier. Myndighetenes virkemidler er G , t_0 og t . De endogene variablene er Y , C , T og Q .

Modellen kan løses for Y , noe som gir

$$(5) \quad Y = \frac{1}{1 - c(1 - t) + a} (c_0 - ct_0 + I + G + X)$$

- Hva blir virkningen på BNP, handelsbalansen, og den offentlige budsjettbalansen av en reduksjon i eksporten, $\Delta X < 0$?

- (ii) Anta at myndighetene ønsker å bruke offentlig kjøp av varer og tjenester for å forhindre at BNP endres. Hva kan myndighetene i så fall gjøre? Hva ville i så fall skje med handelsbalansen og offentlige budsjettbalansen?
- (iii) Anta at landet har stor gjeld til utlandet, slik at myndighetene velger å bruke finanspolitikken til å forhindre at handelsbalansen svekkes. Vis hvordan dette kan gjøres ved å endre omfanget av offentlig kjøp av varer og tjenester. Hva blir virkningen på BNP?
- (iv) Drøft fordeler og ulemper ved de to politikk-alternativene beskrevet i (ii) og (iii). (Her skal du også drøfte momenter som ikke er med i modellen.)

Oppgave 3

Les den begrunnelse som Hovedstyret i Norges Bank ga for sin rentebeslutning 21. september. Velg ut 6 økonomiske faktorer som Hovedstyret nevner i sin begrunnelse, og forklar hvordan disse faktorene kan påvirke Norges Banks rentebeslutning.

ENGLISH VERSION

Problem 1

Explain briefly what the difference(s) is/are between

- a) The trade balance and the public budget balance
- b) Consumption and investment
- c) Gross domestic product and the disposable income for the country
- d) Real wages and nominal wages
- e) Real interest rate and nominal interest rate
- f) Nominal exchange rate and real exchange rate
- g) Saving and investment

Problem 2

Instruction

In this problem you are supposed to explain the economic mechanisms for each question, but you are not supposed to spend time on explanations of the model apart from what you are asked about in the problem.

Problem

Consider the following model

$$\begin{array}{lll} (1) & Y = C + I + G + X - Q & \\ (2) & C = c_0 + c(Y - T) & c_0 > 0, 0 < c < 1 \\ (3) & T = t_0 + tY & 0 < t < 1 \\ (4) & Q = aY & 0 < a < 1 \end{array}$$

where Y is gross domestic product (GDP), C is private consumption, I is private investments, G is government purchases of goods and services (which may be decomposed in public consumption C_{off} and public investments I_{off} , where $G = C_{\text{off}} + I_{\text{off}}$), X is exports, Q is imports, t is the "tax rate", t_0 is taxes that are independent of GDP, and T is net taxes (taxes minus benefits and transfers). c_0 , c and a are parameters describing the economy. The policy measures of the authorities are G , t_0 and t . The endogenous variables are Y , C , T and Q .

The model can be solved for Y , which yields

$$(5) \quad Y = \frac{1}{1 - c(1 - t) + a} (c_0 - ct_0 + I + G + X)$$

- (i) What is the effect on GDP, the trade balance and public budget balance of a decrease in exports, $\Delta X < 0$?
- (ii) Suppose that the political authorities want to use the government purchase of goods and services to prevent that the GDP changes. In this case, what could the authorities do? What would happen with the trade balance and the public budget balance?

- (iii) Suppose that the country has a large foreign debt, so that the political authorities chooses to use the fiscal policy to prevent that the trade balance deteriorates. Show how this could be done by changing government purchases. What is the effect on GDP?
- (iv) Discuss advantages and disadvantages of the two policy alternatives described in (ii) and (iii). (Here, you are also supposed to discuss aspects which are not included in the model.)

Problem 3

Read the background and general assessment which The Executive Board of Norges Bank gave for its monetary policy decision 21 September 2011. Choose 6 economic factors which the Board mention in its assessment, and explain how these factors may affect the monetary policy decision of Norges Bank.